

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Academie Haspengouw [Podium] te SINT-TRUIDEN**

---

|                                             |                                                                        |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Hoofdstructuur                              | deeltijds kunstonderwijs                                               |
| Instellingsnummer                           | 50278                                                                  |
| Instelling                                  | Academie Haspengouw [Podium]                                           |
| Directeur                                   | Geert LAVRYSEN                                                         |
| Adres                                       | Leopold II straat 5 - 3800 SINT-TRUIDEN                                |
| Telefoon                                    | 011-70.16.50                                                           |
| Fax                                         | 011-58.73.90                                                           |
| E-mail                                      | info@AHpodium.be                                                       |
| Website                                     | www.academiehaspengouw.be                                              |
| Bestuur van de instelling                   | Gemeentebestuur van Sint-Truiden                                       |
| Adres                                       | Kazernestraat 13 - 3800 SINT-TRUIDEN                                   |
| Dagen van het doorlichtingsbezoek           | 17-02-2014, 18-02-2014, 19-02-2014, 20-02-2014, 21-02-2014, 22-03-2014 |
| Einddatum van het doorlichtingsbezoek       | 22-03-2014                                                             |
| Datum bespreking verslag met de instelling  | 16-05-2014                                                             |
| Samenstelling inspectieteam                 |                                                                        |
| Inspecteur-verslaggever                     | Dirk ROMBAUT                                                           |
| Teamleden                                   | Rieka HÉRIE, Hilde QUIX                                                |
| Deskundige(n) behorend tot de administratie | Ingrid LEYS                                                            |
| Externe deskundige(n)                       | NIHIL                                                                  |

# INHOUDSTAFEL

|                                                                                                        |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING.....</b>                                                                                  | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                                             | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                                      | <b>7</b>  |
| 2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus.....                                                  | 7         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....                                | 7         |
| <b>3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....</b>                                     | <b>8</b>  |
| 3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden? .....                                            | 8         |
| 3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                        | 8         |
| 3.1.1.1 Muziek: algemene muziekcultuur .....                                                           | 8         |
| 3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek.....                                                     | 9         |
| 3.1.1.3 Muziek: instrument dwarsfluit.....                                                             | 11        |
| 3.1.1.4 Muziek: instrument hobo.....                                                                   | 12        |
| 3.1.1.5 Muziek: instrument piano .....                                                                 | 13        |
| 3.1.1.6 Muziek: samenzang.....                                                                         | 15        |
| 3.1.1.7 Woordkunst: algemene verbale vorming .....                                                     | 15        |
| 3.1.1.8 Woordkunst: toneel .....                                                                       | 17        |
| 3.1.1.9 Woordkunst: voordracht.....                                                                    | 19        |
| 3.1.1.10 Dans: algemene artistieke bewegingsleer .....                                                 | 21        |
| 3.1.1.11 Dans: dansinitiatie.....                                                                      | 22        |
| 3.1.1.12 Dans: klassieke dans.....                                                                     | 23        |
| 3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en<br>hygiëne'?..... | 24        |
| <b>4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                                 | <b>26</b> |
| 4.1 Deskundigheidsbevordering .....                                                                    | 26        |
| 4.2 Leerbegeleiding .....                                                                              | 27        |
| 4.3 Evaluatiepraktijk .....                                                                            | 27        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE .....</b>                                                         | <b>29</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE .....</b>                                                     | <b>30</b> |
| 6.1 Wat doet de academie goed? .....                                                                   | 30        |
| 6.2 Wat kan de academie verbeteren? .....                                                              | 30        |
| 6.3 Wat moet de academie verbeteren? .....                                                             | 31        |
| <b>7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....</b>                                             | <b>32</b> |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
  - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

De Academie Haspengouw {Podiumkunsten} bestrijkt een ruime regio waarin Sint Truiden de centrale hoofdschool herbergt en een groot aantal leslocaties zich bevinden in omliggende steden en gemeenten. Het bestuurlijk niveau van de instelling opereert vanuit een beheerscomité dat noden en behoeften in kaart brengt en opvolgt.

Naast de vanzelfsprekende uitstroom naar het plaatselijk verenigingsleven kan de academie ook een doorstroming aantonen naar het hoger kunstonderwijs en dit in de drie studierichtingen. Een aantal oud-leerlingen zijn na hun professionele studies als leerkracht in de school tewerkgesteld.

In de **studierichting Muziek** stonden de vakken algemene muziekcultuur, ensemble jazz en lichte muziek, dwarsfluit, hobo, piano en samenzang in de focus. Zoals ook in de studierichting Woordkunst wordt een optimale realisatie van de leerplandoelen in bepaalde afdelingen gehypothekeerd als gevolg van ontoreikende infrastructuur. In de hoofdschool worden de leerplandoelstellingen voor de focusvakken bereikt. De vernieuwde aanpak op modulaire basis van de algemene muziekcultuur draagt bij tot een grotere attractiviteit en een hoger rendement van dit vak. In het vak ensemble jalm worden mooie, muzikale resultaten geïllustreerd via o.a. de opnames van het RockProofFestival. Er kan in deze optie nog meer aandacht geschonken worden aan de planning en de onderwijskundige kwaliteit van bepaalde lessen. De zin voor onderwijskundige ontwikkeling vertoont overigens in de meeste vakgebieden een weinig dynamisch karakter. In tegenstelling tot een minder gunstige evolutie qua leerlingenaantal op landelijk vlak, slaagt de cursus dwarsfluit erin erg goed vertegenwoordigd te blijven. De doorstroming en de leerlingresultaten scoren goed tot zeer goed. Een kwaliteitsvol niveau is ook aanwezig in de hoboklas die gekenmerkt wordt door een mooie spreiding van het aantal leerlingen over de verschillende graden. De uitstroom in het vak piano is traditioneel hoger dan in de andere vakgebieden. Dit geldt ook in deze academie. Er is oog voor een zorgzame leerlingbegeleiding en de technische leerplandoelstellingen worden bereikt maar in sommige klassen ontbreekt een algemeen muziekopvoedkundig referentiekader. Daardoor ontstaat een tekort aan horizontale samenhang met het vak algemene muziekcultuur. Een sterkere vakinhoudelijke coördinatie zou dit moeten verbeteren en de kennis van stilistische achtergronden kunnen stimuleren. Tenslotte voldoet ook het vak samenzang aan de elementaire, kwalitatieve verwachtingen die het leerplan vereist.

In de **studierichting Woord** stonden de vakken algemene verbale vorming, voordracht en toneel in de focus. De vakken voordracht en toneel scoren goed wat de realisatie van de leerplannen betreft. In alle klassen is spel-, spreek en vertelplezier aanwezig. Opvallend is de keuze om met degelijk literair materiaal te werken en de leerlingen op deze wijze een brede kijk te geven op het literaire landschap. Echter, de infrastructuur waarin les gegeven wordt, schept vaak problemen. Voor het vak algemene verbale vorming worden de leerplandoelstellingen niet gerealiseerd. De oorzaak hiervan moet enkel op het infrastructuureel vlak gezocht worden. De meeste locaties voldoen niet aan de basisvoorwaarden om kwaliteitsvol woordonderwijs aan te bieden. Er zijn problemen op het vlak van veiligheid, hygiëne en de bewoonbaarheid laat te wensen over.

Voor de **studierichting Dans** stonden drie vakken in de focus: algemene artistieke training, dansinitiatie en klassieke dans. In heel de studierichting is er veel aandacht voor de artistieke component. Deze wordt vanaf het begin van de opleiding in de danstechnieklessen geïntegreerd waardoor leerlingen heel veel dansante ervaring opdoen. De leerlijnen zijn duidelijk over de hele studierichting met een systematische opbouw per leerjaar en per graad. De leerplandoelstellingen worden voor de drie focusvakken gerealiseerd.

De onderwijsinspectie onderzoekt de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH)** aan de hand van een vragenlijst. Ze hecht veel belang aan het systematische opsporen en daadkrachtig beheersen van tekorten. Hiervoor steunt ze op de resultaten van controles en analyses waarover de onderwijsinstelling beschikt omdat ze in dit verband aan federale en aanverwante Vlaamse regelgeving moet voldoen. De onderwijsinspectie doet echter geen uitspraak over de naleving van federale wetgeving en niet-onderwijsregelgeving.

De academie kreeg een gunstig advies beperkt in de tijd voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving moet beter en het

is nodig de situatie van de leeromgeving te verbeteren op de vestigingen van Herk de Stad, de woordklassen in Sint-Truiden, Herk de Stad en Landen.

Naast het erkenningsonderzoek spitste het **kwaliteitsonderzoek** in deze doorlichting zich toe op de procesindicatoren deskundigheidsbevordering, leerbegeleiding en evaluatiepraktijk.

Er is een nascholingsplan dat de visie op professionalisering omvat. Slechts een klein percentage van de leerkrachten schoolt zich bij. Omwille van dit feit kunnen vragen gesteld worden bij de doeltreffendheid van dit plan, gezien het nascholingsbeleid ook niet geëvalueerd wordt. De ontwikkeling van de nascholing bevindt zich hierdoor nog in een implementatiefase.

Op het vlak van leerbegeleiding werd nog geen visie schriftelijk opgesteld. Toch zijn er heel wat initiatieven die leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften de nodige kansen bieden. Zo is er een toptalentenklas maar zal er evenzeer een verantwoordelijke coördinator instaan voor het bijwerken van leerlingen.

De evaluatiepraktijk werd in deze academie al grondig onder de loep genomen. Verschillende procedures zijn uitgeschreven, er worden specifieke criteria per studierichting en per vakgebied ontwikkeld. Deze sluiten ook voldoende aan bij de leerplandoelstellingen.

De leiding van de instelling berust in handen van één directeur. De inrichtende macht heeft ervoor gezorgd dat alle geledingen van de gelieerde steden en gemeenten binnen een beheerscomité kunnen deelnemen aan het bestuurlijk beleid. Er is een artistiek-pedagogisch college dat meewerkt en toeziet op de realisatie van het artistiek-pedagogisch project. Via een leerkrachtenraad beoogt men draagkracht te geven aan de besluitvorming en participatie van alle personeelsleden. Terugkoppeling geschiedt onder meer via de vakgroepen. In het kader van een interne kwaliteitszorg werd reeds een zelfevaluatieonderzoek uitgevoerd. Een specifieke coördinatie werd hiervoor voorzien.

De Academie Haspengouw {Podiumkunsten} blijkt een academie met een uitgebreid netwerk aan leslocaties. De verspreiding van het aanbod vereist een puike organisatie die goed op punt is gezet. Wat de erkenningsvoorwaarden betreft behaalt de instelling een gunstig advies voor de studierichtingen Muziek en Dans, en een beperkt gunstig advies voor de studierichting Woord. Dit laatste als gevolg van de infrastructurele noden in een aantal wijkafdelingen en filialen, noden die ook in de studierichting Muziek prangend zijn.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus**

#### **Muziek**

algemene muziekcultuur, ensemble/jazz & lichte muziek, instrument dwarsfluit, instrument hobo, instrument piano, samenzang

#### **Woordkunst**

algemene verbale vorming, toneel, voordracht

#### **Dans**

algemene artistieke bewegingsleer, dansinitiatie, klassieke dans

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Personeel - Professionalisering**

Deskundigheidsbevordering

#### **Onderwijs - Begeleiding**

Leerbegeleiding

#### **Onderwijs - Evaluatie**

Evaluatiepraktijk

### 3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

##### 3.1.1.1 Muziek: algemene muziekcultuur

###### Voldoet

Zowel in de optie jalm als in de klassieke optie worden de leerplandoelstellingen voor het vak amc bereikt. De keuze om vanaf het tweede jaar optionele modules in te richten, verhoogt de aanwezigheidsgraad. De leerlijnen blijven doorheen het aanbod gehandhaafd.

###### Outputgegevens

*Leerprestaties*

*Outcomes*

*Vervolgonderwijs*

*Tevredenheid*

Uit de cijferevolutie voor het vak amc blijkt dat het aantal leerlingen dat amc volgt geleidelijk is teruggelopen. In verhouding daarmee nam het aantal vrijstellingen amc toe. Hierdoor blijft het totaal aantal leerlingen dat ingeschreven staat als regelmatig leerling in de middelbare graad nog gemiddeld op peil, zij het dan dat het aantal met een verminderde subsidiëring toeneemt. Vijf jaar geleden lag het aantal vrijstellingen 5% lager dan het landelijk gemiddelde. Dit is positief. Waar heet landelijk gemiddelde een lichte stijging kent van het aantal vrijstellingen, valt het op dat deze in de AH Podium de laatste jaren sterker is toegenomen. Hierdoor ligt het aantal vrijstellingen de twee laatste schooljaren boven het landelijk gemiddelde. Gemiddeld en bij benadering stromen meer dan de helft van de leerlingen L4 door naar het eerste jaar middelbare graad.

###### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Referentiekader*

*Planning*

*Verticale en horizontale*

*samenhang*

*Klasmanagement*

*Actief en constructief leren*

Er is geen jaarplan amc jazz&lichte muziek (jalm) opgesteld dat rechtstreeks en op een geleidelijk, systematische wijze verwijst naar concrete leerplandoelen. Voor de cursus amc klassiek bestaat deze systematische benadering wel. In het eerste jaar is er voor de jalm leerlingen een generieke inhoud voorzien op wekelijkse basis. Vanaf het tweede jaar organiseert de academie het vak amc in modules. In het eerste jaar volgen alle leerlingen nog klassikaal een uitgebreide introductiecursus theorie. Deze cursus bevat inhoudelijk alle componenten van de jazz- en poptheorie maar is veel te zwaar voor het doelpubliek.. Door de weinig gestructureerde afbakening van leerstof komt de transparantie in het gedrang. Voor de popacademie is het dus niet duidelijk of er een specifiek overzicht is van doelstellingen en leerstof. Vanaf het tweede jaar bevat elke module wel een korte inhoud in een geordende tabel waarin ook de modules klassiek zijn opgenomen. Elke module sluit af met een schriftelijke evaluatie. Het schooljaar is ingedeeld in drie periodes. Elke periode omvat vijf modules. Voor de popafdeling zijn de volgende onderwerpen in aanbod: periode 1: Basics en New Songs. Periode 2: More musical Giants en Improvisatie? en in periode 3: New Songs en More Musical Giants. De popafdeling werkt qua horizontale samenhang met een raamleerplan over lagere, middelbare en hogere graad. Met dit raamleerplan wordt rekening gehouden binnen de modules. Uit de korte inhouden kunnen we afleiden dat de grote lijnen van een muziekcultureel leerplan worden aangehouden meer bepaald genre- en stijldifferentiatie, basisanalytische leerstof en instrumentenkennis. Zo werd tijdens een observatiemoment op een klassieke manier een les gegeven over ontstaan en ontwikkeling van de elektrische gitaar. Er is echter geen bestaand officieel leerplan amc jalm.

Een ander leerplandoel is de toeleiding naar het concertleven. De academie speelt hierop in door in de loop van het schooljaar verschillende concerten/uitstappen/workshops aan te bieden. De leerlingen kunnen uit dit aanbod kiezen en dienen een drietal initiatieven bij te wonen.

**Onderwijsorganisatie**  
*Groeperingsvorm*  
*Onderwijstijd*

Omwille van de modulaire lesvorm wordt de onderwijstijd in deze academie ten volle benut en worden er geen massale afwezigheden genoteerd tijdens de twee examenweken voor kerst- en paasvakantie.

**Uitrusting**  
*Leermiddelen en ICT*  
*Logistiek*

De academie beschikt over verschillende leslokalen waarin amc gegeven wordt. In de hoofdschool zijn deze lokalen goed uitgerust met degelijk materiaal: smartboards, piano, aansluiting internet... . Het lokaal C waar jalm amc gegeven wordt lijkt iets te krap voor grote groepen.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief*  
*Valide*  
*Betrouwbaar*

Er zijn tussentijdse proeven die schriftelijk afgenomen worden. Deze grijpen telkens na zes lessen (één module) plaats en staan op 20 punten. Zoals hoger vermeld gaan leerlingen ook drie keer per jaar naar een concert waarvan één schriftelijk dient becommentarieerd te worden. Op het bijwonen van de concerten staan 10 punten. Bij elke aanwezigheid op één van de drie verplichte concerten krijgt men 9 punten.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Het wordt leerlingen mogelijk gemaakt een keuze te maken uit verschillende modules vanaf het tweede jaar. Dit werkt stimulerend en legt ook een bepaalde verantwoordelijkheid in handen van de leerling zelf. De concertkalender waaruit leerlingen kunnen kiezen is voldoende gedifferentieerd. De leerlingen worden binnen de klassieke cursus goed opgevolgd maar de samenhang met de andere vakken is niet zo sterk. In de optie jalm bestaat een zeker overzicht vanuit een commissie die vier keer per jaar samenkomt onder leiding van een coördinator.

### 3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek

#### Voldoet

Een bloeiende afdeling bevindt zich in een dynamisch ontwikkelingsperspectief. Er blijkt een sterke ondersteuning om het leerproces op te volgen via een betrokken pedagogische coördinatie en een opleidingscommissie. Uit de voorgelegde prestaties blijken de leerlingen de leerplandoelstellingen voldoende te bereiken.

**Outputgegevens**  
*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Het aantal leerlingen dat zich in de middelbare graad bevindt, en waaruit jazz&lichte muziek (jalm) combo's kunnen samengesteld worden, bedroeg vorig schooljaar een zeventigtal. Ten opzichte van het totaal in de academie is dit een 8%. Dit is merklijk hoger dan het landelijk gemiddelde en geeft aan dat de ontplooiing van deze afdeling zich erg positief manifesteert. De academie noemt haar jalm-afdeling 'Popacademie'. De outcomes van de ensembles in middelbare en hogere graden worden gemeten op het jaarlijkse RockProof Festival. De neerslag van de leerprestaties is terug te vinden in puntenquoteringen en appreciaties vanuit evaluatiefiches. In tegenstelling tot de klassieke opleidingen kan het opgebouwde repertoire van elke groep onvoldoende getraceerd worden. Dit is een regelmatig terugkerend verschijnsel binnen de jalm afdelingen dat metertijd zou moeten verbeteren. In de programma's muziek is de inhoud van de examenproeven niet terug te vinden. Wél werden een vijftiental nummers live opgenomen en op CD gezet. Een prachtig initiatief dat een representatief beeld geeft van de bereikte resultaten op de examens. De kwaliteit van de opgenomen covers is zeer goed en de weergegeven resultaten meer dan behoorlijk.

|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Referentiekader</i><br><i>Planning</i><br><i>Verticale en horizontale</i><br><i>samenhang</i><br><i>Klasmanagement</i><br><i>Actief en constructief leren</i> | <p>De pop-afdeling omvat verschillende klassen ensemble. Eén van de leerkrachten staat in voor de pedagogische coördinatie. Deze coördinatie wordt versterkt door een opleidingscommissie die de competenties van de leerlingen inschat en de nodige opvolging moet garanderen. De academie ontwikkelde een “Raamleerplan Lagere, Middelbare en Hogere Graad Popacademie”. Er is in de sector al een hele tijd een sterke vraag om de aanwezigheid van het jalm-instrumentarium in de lagere graad in de wetgeving te voorzien. Het raamleerplan is zeer systematisch opgebouwd, vertrekt van “trefwoorden” per graad en ontwikkelt een leerproces rond de concentrische thema’s theorie, ritme, improvisatie, repertoire, techniek en artistieke context. De aangereikte inhoud is zeer volledig maar het is de vraag of al de voorziene leerstof haalbaar is voor een brede doelgroep. In de praktijk zou dit raamleerplan moeten toegepast worden in de verschillende vakgebieden, want het omvat ingrediënten van zowel algemene muzikale vorming als praktijktoepassingen. Er zijn ook lacunes: onder “Techniek” wordt niet verwezen naar vocaalspecifieke basisitems en – oefeningen, terwijl dit wel geschiedt voor instrumentaalspecifieke aspecten. De concrete uitwerking en planning van dit referentiekader kan duidelijker. Zo wordt “improvisatie” vanaf het niveau van de lagere graad voorzien, maar staat het bij te evalueren criteria pas vermeld op het niveau van de hogere graad. Bij observatie blijkt er niet steeds voldoende controle van de toepassing van dit raamleerplan op het microniveau van de cursussen. De inspectie stootte op een klas zonder enige vorm van klasadministratie.</p> <p>Dat deze bloeiende afdeling zich bewust is van ontwikkelingsperspectieven blijkt uit een schrijven aan de studenten van de popafdeling waarin meegedeeld wordt meer synchronisatie tussen de verschillende vakken te zullen nastreven. Planning en samenhang leiden ertoe dat lessen zich manifesteren als “repetities” van nummers waarin gerichte leerdoelstellingen en geordende nieuwe leerstof niet in alle cursussen het uitgangspunt vormen. Groeipatronen worden onvoldoende vooropgesteld zodat het leren zich in een niet-formele context beweegt. Dit sluit onvoldoende aan bij de normering van het formele onderwijskundige leren.</p> |
| <b>Onderwijsorganisatie</b>                                                                                                                                                                                                           | <p>De groepen worden goed georganiseerd als gevolg van de betrokken en verantwoordelijke coördinatie van de afdeling.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT</i><br><i>Logistiek</i>                                                                                                                                                                   | <p>De nodige leermiddelen en logistieke accommodatie zijn ruim aanwezig. De afdeling voorziet opnameprojecten en het RockProofFestival wordt ook digitaal opgenomen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i>                                                                                                                               | <p>Er konden geen examenprogramma’s teruggevonden worden. De inhoud van de proeven kan dus niet meteen nagegaan worden op voldoende representativiteit tenzij via de voorgelegde opnames. In de programma's muziek van de laatste drie schooljaren zijn geen repertoires terug te vinden van het vak ensemble jalm en evenmin van de instrumenten die in de optie jalm vanaf de middelbare graad worden aangeboden, met name basgitaar, elektrische gitaar, piano/keyboard en slagwerk.</p> <p>De jury is samengesteld uit de directeur (voorzitter), de verschillende leerkrachten en twee externe juryleden. Dit is conform de verwachtingen van de regelgeving.</p> <p>Een opleidingscommissie staat in voor de opvolging van de evaluatie van de leerlingen. Deze commissie vormt een sterke pedagogische ondersteuning. Per jaar worden twee evaluaties gemaakt. Er zijn evaluatiecriteria afgesproken die generiek aansluiten op de algemene benadering in de academie. Echter, deze sluiten slechts gedeeltelijk aan op de trefwoorden en de uit te werken thema’s van het voorziene raamleerplan. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

dagelijks werk (30 punten) en proef (70 punten). Andere criteria krijgen een appreciatie die evolueert van E- (onvoldoende) tot A+ (uitstekend). Uit de puntenlijsten blijken vorig schooljaar 11 groepen te hebben deelgenomen aan de proeven ensemble. Tien op elf groepen slaagden, over het algemeen met mooi cijfers (grote onderscheiding).

De individuele differentiatie wijst erop dat de beoordelingen leerlinggericht zijn. Van de 78 ingeschreven leerlingen in middelbare en hogere graad, namen er 39 deel aan het RockProof Festival. Uit nazicht van de zgn. "Klasexamens popacademie" voor de instrumentale cursussen blijken ernstige slordigheden, waardoor de horizontale samenhang binnen het curriculum verzwakt. Voor de proeven M3 en H3 blijken geen externe deskundigen aangezocht. Een leerling piano die niet slaagde voor het vak instrument, bleek ook niet ingedeeld bij één van de groepen ensemble. Een andere leerling piano die een onderscheiding behaalde voor ensemble, nam niet deel voor de proef van het vak instrument. Analoge vaststellingen kunnen aangewezen worden voor de andere instrumentale vakken, drums, bas en gitaar. In dit laatste vak werd een systematische verlenging van het curriculum vastgesteld doordat vier leerlingen in H3 zich presenteerden met een onvolledig programma. Gezien uit de opnames blijkt dat de leerplandoelstellingen wel bereikt worden, zal het vooral de uitdaging worden het curriculum op administratief gebied nauwlettender in het oog te houden, evenals de strikte toepassing van het juryreglement.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Een uitgewerkt leerlingvolgsysteem is (nog) niet aanwezig. Wel buigt de afdeling zich gezamenlijk over de ontwikkeling van de leerlingen via de opleidingscommissie die vier maal per jaar samenkomt. Hoewel niet schriftelijk vastgelegd, worden talenten en noden van leerlingen individueel opgevolgd.

**Inbreuk(en) op  
regelgeving**

Inbreuk vastgesteld betreffende de samenstelling van de examencommissie van de proeven. B.V.R. Art. 33 § 1 – 3°

### 3.1.1.3 Muziek: instrument dwarsfluit

#### Voldoet

In de lessen dwarsfluit worden de leerplandoelstellingen voortreffelijk gerealiseerd. Er is een betrokken en enthousiaste leerlingbegeleiding. De evaluatiecriteria stemmen overeen met de verwachtingen.

**Outputgegevens**  
*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Het aantal leerlingen in de cursus dwarsfluit is merkkelijk hoger dan het Vlaamse gemiddelde. Dit wijst erop dat de academie erin slaagt een terugvallende, landelijke evolutie op een gunstige wijze het hoofd te bieden. Toch blijkt waakzaamheid geboden gezien de laatste vijf schooljaren het totaal aantal leerlingen lichtjes afnam.

De instroom in de lagere graad fluctueert maar ligt gemiddeld rond de twintig leerlingen in het eerste jaar. De doorstroomcijfers ogen erg positief. Blijvende inspanningen dienen geleverd voor de overgang van lagere naar middelbare graad. Eenmaal gestart in de middelbare is de doorstroming tot het niveau van eind hogere graad gunstig. Gemiddeld studeren jaarlijks een achttal leerlingen af in H3. Dit zijn zeer goede outcomes cijfers want dit betekent dat circa 40% van de leerlingen erin slaagt een volledig curriculum te voltooien. Alle leerlingen die deelnamen aan de eindexamens slaagden voor hun proef. De meesten behalen een onderscheiding of een grote onderscheiding. Enkelen een grootste onderscheiding. Dit wijst op goede leerprestaties.

|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Referentiekader</i><br><i>Planning</i><br><i>Verticale en horizontale</i><br><i>samenhang</i><br><i>Klasmanagement</i><br><i>Actief en constructief leren</i> | <p>In de lessen dwarsfluit is een specifiek jaarplan ontwikkeld en worden de leerplandoelstellingen op een geselecteerde en systematische wijze bereikt. Dit geldt voor een aantal belangrijke instrumentaal-technische aspecten zoals ademhaling, lipspanning, houding, toonvorming en embouchure, e.a. Aansluitend hierbij worden oefeningen aangereikt rond toonladders en techniek o.a. voor thuisstudie. Zo hecht men belang aan de ontwikkeling van een vorm van fluitgymnastiek. Er zijn verschillende lesstijlen aanwezig die alle aanvaardbaar zijn. Leerlingen leren in groep, wat de controle en bijsturing van het leerproces bevordert. Er wordt interactief gewerkt wat overeenstemt met de verwachtingen van het leerplan dat het groepsgericht individueel lesgeven aanbeveelt. Ook muzikaal-technische facetten krijgen de nodige aandacht. Frasering en articulatie, dynamiek en temporisering dragen bij tot een opbouw van de interpretatie. Een algemene muzikalisering zou nog sterker kunnen ondersteund worden door meer belang te hechten aan de stijlbetekenis en de compositorische constructie van de muziek. Vooral op het niveau van de hogere graad versterkt dit de realisatie van het leerplandoel: zelfstandigheid van de leerling.</p> |
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT</i><br><i>Logistiek</i>                                                                                                                                                                   | <p>De klassen waarin dwarsfluit gegeven wordt zijn goed uitgerust met piano, spiegel en pupiters. De noodzakelijke leermiddelen zijn voorhanden maar de (zware) geluidsinstallatie moet wel van beneden aangebracht worden. In het lokaal in de hoofdschool waar de les wordt gegeven zijn 2 buffetpiano's aanwezig. De akoestiek voldoet. In het filiaal Geetbets is het lokaal benepen waardoor er een overakoestiek is en de aanwezige buffetpiano te hard klinkt. Er is een behoorlijke geluidinstallatie voor de opgenomen begeleiding. Er is ook een metronoom ter beschikking.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i>                                                                                                                               | <p>De examenprogramma's zijn samengesteld overeenkomstig de verwachtingen van het minimumleerplan. De jury is reglementair samengesteld. De gehanteerde evaluatiecriteria stemmen overeen met wat generiek binnen de academie is afgesproken. Zoals in de andere vakken wordt 30% van de punten voorbehouden voor dagelijks werk, 70% voor de openbare eindproef.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i>                                                                                                                                                  | <p>Leerlingen beschikken over leerlingenagenda's waarin afspraken minutieus opgevolgd worden. In de lessen heerst een aanmoedigende en enthousiaste sfeer. Er is een goed evenwicht tussen noodzakelijke discipline en oog voor zorg.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

#### 3.1.1.4 Muziek: instrument hobo

##### Voldoet

In het vak hobo worden de leerplandoelstellingen bij de leerlingen voortreffelijk bereikt. De jaarlijkse interne en openbare proeven geven blijk van een hoog niveau. Er is een duidelijke leerlijn met een opbouw doorheen de verschillende graden.

|                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Outputgegevens</b><br><i>Leerprestaties</i><br><i>Outcomes</i><br><i>Vervolgonderwijs</i><br><i>Tevredenheid</i> | <p>De cursus hobo kent qua in- en doorstroom een stabiel verloop. Gemiddeld staan jaarlijks een tiental leerlingen ingeschreven wat overeenstemt met het landelijk gemiddelde. De leerlingen zitten gespreid over de verschillende leerjaren wat wijst op een gunstige doorstroming. Hierdoor studeert elk jaar ongeveer één leerling af. Sommige leerlingen zitten al eens een jaar over, een andere schakelt over op Engelse Hoorn.</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Referentiekader</i><br><i>Planning</i><br><i>Verticale en horizontale</i><br><i>samenhang</i><br><i>Klasmanagement</i><br><i>Actief en constructief leren</i> | De cursus hobo beschikt over een uitgewerkt jaarplan dat aansluit bij de doelstellingen van het erkende minimumleerplan. De lessen worden gestructureerd gegeven. Er is voldoende aandacht voor de kennis van het instrument en zijn onderdelen en dit op de verschillende niveaus van de ontwikkeling (monteren, demonteren, drogen...). Er is een duidelijk verticale opbouw van de leerstof doorheen de verschillende leerjaren. Voor de lagere graden wordt gewerkt met een leerboek met CD-begeleiding. De aangeboden muziek getuigt van een behoorlijk kwaliteitsniveau uit de verschillende stijlperiodes. Samenhang met de cursus muziekcultuur kan nog toenemen omdat leerlingen hogere graad niet steeds de stijl kennen waarin ze aan het spelen zijn (sonate Telemann). |
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT</i><br><i>Logistiek</i>                                                                                                                                                                   | Het leslokaal is ruim en hoog genoeg voor de beoogde akoestiek. Er staan een vleugelpiano en een buffetpiano. Muziekbord en pupiters zijn aanwezig. Er is ook een opbergkast voor het materiaal. Voor de initiatie wordt specifiek didactisch materiaal aangewend (vb. blazen op ballon in het kader van techniek rond de aanzet op een dubbelriet). De academie beschikt over zeer degelijke instrumenten die ook in huurformule worden aangeboden. Leerlingen betalen wel voor de rieten. Er zijn verschillende toestellen voorhanden om deze rieten optimaal aan te maken (rietenschaafmachine,...).                                                                                                                                                                             |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i>                                                                                                                               | De examenprogramma's zijn conform de verwachtingen van het leerplan. Er is een correcte samenstelling van de jury. De evaluatiecriteria zijn intern voor de instrumentale vakken op mekaar afgestemd en gericht op de doelstellingen van het leerplan. Uit de puntenlijsten blijken omzeggens alle leerlingen geslaagd in de proef met een gemiddelde van een grote onderscheiding. Dit wijst op een behoorlijk niveau.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i>                                                                                                                                                  | Leerlingen worden individueel opgevolgd door het inschrijven van de opdrachten in agenda's (dit zijn niet steeds de agenda's van de academie). Er wordt groepsgericht-individueel gewerkt en er blijkt een goed contact met de leerlingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

### 3.1.1.5 Muziek: instrument piano

#### Voldoet

In de lessen piano worden de leerplandoelstellingen door het merendeel van de leerlingen in de verschillende graden bereikt. Er is ook aandacht voor een tussentijdse evaluatie naast de eindproeven op het einde van het schooljaar. Er blijkt voldoende zorg bij de begeleiding van de verschillende leerlingprofielen.

|                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Outputgegevens</b><br><i>Leerprestaties</i><br><i>Outcomes</i><br><i>Vervolgonderwijs</i><br><i>Tevredenheid</i> | Jaarlijks vangen een zeventigtal leerlingen het vak piano aan. Hiervan behalen circa de helft het eindattest van de lagere graad. Dan ligt er een duidelijke breuk in de doorstroming van lagere naar middelbare graad. Gemiddeld één derde van de leerlingen vervolgt de studie niet in de middelbare graad. Veranderingen in het leerplichtonderwijs (van lagere naar secundaire school) en het maken van keuzes bieden een verklaring. Eenmaal beslist werd verder te gaan met het instrument verloopt de doorstroming in de middelbare graad gunstiger. Van dan af tonen de cijfers een meer geleidelijke en dus minder abrupte uitstroom. Over het algemeen zal circa 75% van de leerlingen die de hogere graad bereikt hebben, ook afstuderen in het laatste jaar. Dit aantal is wat conjunctuur gebonden. Qua evolutie biedt het leerlingenaantal piano een constant en stabiel beeld over de jaren heen. Zoals ook elders in Vlaanderen blijft het succes verzekerd. De doorstroming naar het hoger kunstonderwijs is erg beperkt. De pianoklassen participeren met hun getalenteerde leerlingen relatief weinig aan |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

wedstrijden zodat de vergelijking van het topniveau met andere instellingen een wat verwaarloosbare factor blijkt.

**Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

In de lessen piano werken klassen met een binnen de academie ontwikkelde “individuele leerlingenfiche”. Dit document omvat naast de coördinaten van de leerlingen ook een schets van de beginsituatie, de leerdoelen per semester met aangeduid repertoire en per les, een verslag, taken en een lesbeoordeling. Als gevolg van een te beperkte coördinatie is er binnen het vakteam minder inhoudelijk overleg en onderlinge afstemming van bepaalde methodieken en werkwijzen die als good practices aanwezig zijn. Wederzijdse intervisie komt tot stand op het einde van het schooljaar of tijdens optredens waar klassen elkaar ontmoeten. Er is een gemeenschappelijk opgesteld jaarplan dat dateert uit 2005. Het repertoire dat in de verschillende graden aan bod komt, stemt overeen met het te verwachten kwalitatieve niveau. Meer aandacht zou kunnen geschonken worden aan hedendaagse muziek. In bepaalde klassen is het stijlbewustzijn als onderdeel van het leerproces niet steeds aanwezig. In dat geval worden de gespeelde composities onvoldoende inhoudelijk en vormelijk ontleed. Er blijkt dus wel een verticale samenhang maar horizontale verbanden met bvb. de stijlkennis, verworven in het vak algemene muziekcultuur, kan verbeteren. Deze opmerking geldt niet voor alle klassen. Over het algemeen worden de basisdoelstellingen van het leerplan door de meeste leerlingen bereikt.

**Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

Het pianobestand blijkt grosso modo voldoende in orde. Er zijn verschillende vleugelpiano's, in bepaalde klassen staan ook telkens twee instrumenten ter beschikking. De piano's worden regelmatig gestemd. Problemen stellen zich wel met sommige pianostoelen. Leerkrachten dringen aan op stoelen met een pneumatisch systeem zodat niet te veel tijd verloren gaat met het verstellen van de stoelhoogte.

**Infrastructuur**

De hoofdschool beantwoordt voor de pianoklassen aan de gestelde normen qua infrastructuur. Dit geldt niet voor de bezochte leslocatie Herk-de-Stad waar de academie huisvest in een aftands en verwaarloosd gebouw.

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

Leerlingen in het laatste jaar van de hogere graad nemen met hun programma deel binnen de reeks van Concertexamens. In tegenstelling tot andere instrumentale groepen in de academie (met uitzondering van de gitaarklassen), organiseren de pianoklassen intern een zogenaamde technische proef in het voorjaar. Het overgrote deel van de leerlingen legt in het laatste jaar examen af met een programma voor de optie samenspel. De programma's zijn evenwichtig en representatief. De samenstelling van de jury is in overeenstemming met de richtlijnen van de regelgeving.

**Leerbegeleiding**

*Zorgzaam en uitdagend  
Leerlingvolgsysteem*

Over het algemeen is er een erg betrokken attitude vanuit het leerkrachtenteam. Leerlingen worden goed opgevolgd. Een centraal leerlingvolgsysteem is, zoals in de andere cursussen, nog niet ontwikkeld. Leerlingen kunnen nog meer gestimuleerd worden door meer aandacht te besteden aan de specifieke stilistische en analytische context van een werk.

### 3.1.1.6 Muziek: samenzang

#### Voldoet

De lessen samenzang voldoen aan de verwachtingen van het leerplan. Er wordt kwalitatief en opbouwend gewerkt. De begeleiding van het leerproces geschiedt op een betrokken en geëngageerde wijze.

|                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Outputgegevens</b><br><i>Leerprestaties</i><br><i>Outcomes</i><br><i>Vervolgonderwijs</i><br><i>Tevredenheid</i>                                                                                                         | Het aantal leerlingen samenzang loopt parallel met de inschrijvingen voor het vak algemene muzikale vorming (amv). Over een periode van vijf schooljaren blijkt er een toename van 6%. Van de samenzangklassen worden geen proeven afgenomen. De regelgeving verplicht dit ook niet. De doorstroming doorheen het curriculum is immers afhankelijk van de slaagcijfers in het vak amv waarmee samenzang onlosmakelijk verbonden is.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Referentiekader</i><br><i>Planning</i><br><i>Verticale en horizontale samenhang</i><br><i>Klasmanagement</i><br><i>Actief en constructief leren</i> | Het jaarplan heeft negen doelstellingen uit het officieel leerplan samenzang geselecteerd en wenst deze te realiseren via een per leerjaar opgesteld liedrepertoire bestaande uit een tiental geprogrammeerde liedjes. De opbouw van de leerstof is gradueel en geschiedt geleidelijk over de verschillende leerjaren. Dit valt af te leiden uit het repertoire dat evolueert van eenstemmigheid tot elementaire polyfonie. De doelstellingen van het leerplan samenzang komen tijdens de observaties duidelijk aan bod. Zowel technische als muzikale aspecten wisselen mekaar af. De lesstructuur vertoont een systematische aanpak: inzingen, ademhalingsoefeningen en/of losgooien van de stem, articulatieoefeningen en wat betreft de tekst: aandacht voor klinkers en medeklinkers bij de uitspraak. Al naargelang de klas kunnen accenten verschillen in de keuze van de liederen, gaande van het belang aan het traditionele volkslied tot actuele, meer populair gerichte kinderliedjes met speelse teksten of songs uit musicals voor de volwassen leerlingen. |
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT</i><br><i>Logistiek</i>                                                                                                                                                         | Lessen samenzang worden aansluitend gegeven in de amv klassen die beschikken over alle voorzieningen (smartboards, internetaansluiting, etc.). Specifiek voor samenzang kan in de hoofdschool ook gebruik gemaakt worden van Orff-instrumentarium (percussie e.d.m.). In de afdelingen is niet alle materiaal voldoende geactualiseerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i>                                                                                                                     | Hoewel er geen examenproeven dienen afgenomen te worden voor het vak samenzang, vraagt het leerplan wel om een evaluatie, opgesteld door de leerkracht. Dit gebeurt in de academie vooralsnog niet en zou moeten in orde gebracht worden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i>                                                                                                                                        | Verschiedende lesstijlen zorgen voor een mozaïek aan muzische invalshoeken. Via de ondersteuning van klokkenspelletjes, het gebruik van triangel of andere slagwerkinstrumentjes verkrijgen de lessen een zekere ambiance. Ook youtube wordt aangewend om het leerproces stimulerend te ondersteunen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### 3.1.1.7 Woordkunst: algemene verbale vorming

#### Voldoet niet

Omwille van infrastructurele omstandigheden op het merendeel van de lesplaatsen worden de leerplannendoelstellingen niet gerealiseerd. De evaluaties beantwoorden niet aan de leerplanvereisten.

|                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Outputgegevens</b><br><i>Leerprestaties</i><br><i>Outcomes</i><br><i>Vervolgonderwijs</i><br><i>Tevredenheid</i> | De lagere graad Woord maakte een licht golvende beweging gedurende de laatste tien jaar wat de evolutie van de leerlingenaantallen betreft. In vergelijking met de Vlaamse cijfers, ligt aandeel van de lagere Woord ten opzichte van de lagere graad Muziek in de academie ongeveer 10 % lager. Het eerder beperkte aanbod van de studierichting Woord in de filialen en de geïsoleerde lesplaats in Sint-Truiden spelen hierbij zeker een rol. Deze setting laat geen koppeling tussen de lessen, laat staan crossovers, tussen de |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

studierichtingen toe, noch met Muziek, noch met Dans.

Zoals overal in Vlaanderen is er een instroom van leerlingen in de lagere graad gedurende het curriculum. De cijfers geven wel aan dat de instroom eerder beperkt is.

Om een minimum aan technische vaardigheden te kunnen meegeven, stromen nieuwe leerlingen meestal in op het niveau van het derde leerjaar van de lagere graad. De doorstroom naar de middelbare graad ligt onder het Vlaamse gemiddelde. Waar in Vlaanderen de middelbare graad Woord ongeveer 60% van de lagere graad Woord bedraagt, ligt dat in de academie van Sint-Truiden de laatste jaren meer dan 10 % lager. De hogere studiedruk in het secundair onderwijs en het feit dat een aantal filialen niet over een middelbare graad Woord beschikken worden aangegeven als mogelijke oorzaken.

#### **Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

In alle klassen is er voldoende spreek- en spelplezier aanwezig. Echter, de infrastructuur waarin moet gewerkt worden, legt een zware hypotheek op de realisatie van alle leerplandoelstellingen. Het natuurlijk en expressief spreken bijbrengen is onmogelijk wanneer de akoestiek van de lokalen ondermaats is. Hierdoor wordt het onmogelijk om een parameter als volume aan te brengen. De weerkaatsing van de klanken tegen de wanden maken tekstoverdracht en verstaanbaarheid onmogelijk. Verschillende ademhalingsoefeningen kunnen niet uitgevoerd worden wegens het ontbreken van een nette en geschikte ondergrond. Op de bezochte lesplaatsen, drie van de vier plaatsen waar de lagere graad Woord wordt aangeboden, geeft dit problemen. Of er is een tegelvloer die te koud is, en vaak ook te vuil, om leerlingen erop te laten neerliggen, of er is een plankenvloer die houtsplinters afgeeft. De slechte akoestiek en vooral de daarbij horende galm, hypothekeert ook de verwerving van een goede en aangepaste articulatie. Leerlingen kunnen hun articulatie niet leren aanpassen aan de ruimte waarin ze spreken. Dit geeft aanleiding tot zowel over- als onderarticulering. Ook de evaluatie hiervan wordt moeilijk in deze omstandigheden. In een ander filiaal gaan de lessen door in een instructiekeuken van de school. Daar volgen de leerlingen les tussen de fornuizen. Dat het daar gaat om een ongeschikte ruimte vraagt geen verdere verklaring. De leerlingen beschikken over een cursus die de leerstof spreidt over de verschillende jaren. Omwille van een aantal wijzigingen binnen het lerarenkorps zijn er op dit ogenblik te weinig gelijkgerichte afspraken gemaakt waardoor het aanbod binnen het curriculum niet verzekerd is.

Binnen de klassen is er aandacht voor de persoonlijkheid van de leerling.

In een aantal klassen komt de evaluatie voornamelijk van de leerkracht, in andere klassen wordt een meer participatieve evaluatievorm gebruikt. Deze laatste evaluatiewijze stimuleert niet enkel de kritische zin maar scherpt de concentratie en de observatie aan en verfijnt het formuleringsvermogen.

#### **Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

Zoals reeds beschreven in het luik onderwijsaanbod, voldoen de meeste lesruimtes niet om de leerplandoelstellingen te kunnen bereiken. Voor de studierichting Woord behoort een goede en aangepaste ruimte tot de basisuitrusting. Het didactisch materiaal wordt door de leerkrachten voorzien.

#### **Infrastructuur**

Ook hier verwijst de inspectie naar het onderdeel "onderwijsaanbod" in dit verslag. Naast de ongeschiktheid van de lokalen om de leerplandoelstellingen te kunnen realiseren op velerlei vlakken zijn er nog andere aspecten die problemen geven. Het meubilair is onaangepast aan de ondergrond. Stoelen die verplaatst of verschoven worden maken een oorverdovend lawaai op bepaalde plaatsen. Op sommige lesplaatsen zijn er onvoldoende tafels in de lokalen aanwezig. Soms is dit een bewuste keuze omdat de spelruimte anders te beperkt wordt, maar dit heeft dan weer nadelen voor andere elementen van het leerproces. Verder zijn

er op het vlak van bewoonbaarheid en hygiëne nog een aantal flagrante inbreuken. Binnen de academie is er geen enkele vestigingsplaats die en gezschikte ruimte heeft voor optredens voor de SR Woord. Noch op de abdijstie, noch op de andere lesplaatsen die de inspectie bezocht in het kader van de doorlichting, wordt de aanwezigheid van de academie duidelijk gemaakt naar de bevolking toe.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

Uit de richtlijnen die uitgeschreven zijn omtrent de woordexamens en de examenprogramma's kan afgeleid worden dat het examenprogramma niet volledig volgens de evaluatievoorschriften uit het leerplan opgesteld is. Daarin staat dat het examenprogramma een voorbereide lees oefening, een spreek oefening vanuit improvisatie, een spelmoment met vastgelegde tekst en een korte, individuele tekst uit het hoofd moet bevatten. In vakvergaderingen zijn hierover nog geen duidelijke afspraken gemaakt, zowel op vormelijk als op inhoudelijk vlak.

De examenjury is samengesteld conform de vereisten in de regelgeving. Het merendeel van de leerlingen behaalt een cijfer dat de uitgeschreven richtlijnen bekrachtigt, m.a.w. een cijfer dat tussen de 75% en 85% ligt. Dit is een vaststelling die zowel voor het eindjaar als voor de overgangsjaren geldig is. De evaluatiefiches die twee maal per jaar aan de leerlingen meegegeven worden, bevatten een aantal evaluatiecriteria die specifiek zijn voor de lagere graad. In de interne nota van de academie worden deze criteria geëxpliciteerd. De beoordeling zelf, op de evaluatiefiches, gebeurt via een lettercode. De resultaten van het examen worden cijfermatig weergegeven en bestaan uit een gedeelte dagelijks werk (30%) en een gedeelte examen (70%). Daarnaast geeft de evaluatiefiche de mogelijkheid om een appreciatie neer te schrijven die de resultaten verklaart.

#### **Leerbegeleiding**

*Zorgzaam en uitdagend  
Leerlingvolgsysteem*

Binnen de klaspraktijk is er voldoende aandacht voor de persoonlijke begeleiding. Leerkrachten kennen hun leerlingen en spelen in op de aanwezige noden en behoeften. Binnen de academie werd nog geen leerlingvolgsysteem ontwikkeld dat het curriculum van de leerlingen in kaart brengt en de nodige ondersteuning kan bieden.

#### **Inbreuk(en) op regelgeving**

De examenprogramma's van de lagere graad vier voldoen niet volledig aan de evaluatie-eisen uit het leerplan.

### **3.1.1.8 Woordkunst: toneel**

#### **Voldoet**

De leerplandoelstellingen voor het vak toneel worden gerealiseerd. Er is bijzondere aandacht voor degelijke theaterliteratuur. Permanente en participatieve evaluatie zijn ingeburgerd en werpen vruchten af.

#### **Outputgegevens**

*Leerprestaties  
Outcomes  
Vervolgonderwijs  
Tevredenheid*

Na een aantal moeilijke jaren, waarbij lerarenwissels ongetwijfeld een rol hebben gespeeld, lijkt de toneelafdeling stilaan uit het slop te komen in de hogere graad. Vorig jaar studeerden drie leerlingen af in de hogere graad drie toneel en dertien leerlingen in de middelbare graad drie.

Er is, zoals in de rest van Vlaanderen, een beperkte doorstroom naar het hoger kunstonderwijs.

Binnen het lerarenkorps van de SR Woord is een oud-leerling van de academie werkzaam.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid  
Evenwicht  
Referentiekader  
Planning  
Verticale en horizontale  
samenhang  
Klasmanagement  
Actief en constructief leren*

In de meeste lessen toneel worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. Het spelplezier is aanwezig. Speldomeinen als spelbron, samenspel en vormgeving worden aangeboord. De exploratie van emoties wordt via diverse wegen bewandeld. Bij de creatie van de rollen is de theatertekst belangrijk, maar ook de aandacht voor non-verbale communicatie komt voldoende aan bod zodat de beide aspecten op mekaar afgestemd geraken. De verworven vaardigheden krijgen een plaats in de voorstelling waaraan dat jaar gewerkt wordt.

Spreektechnische vaardigheden als articulatie en uitspraak krijgen minder aandacht in deze lessen. Het blijft echter belangrijk om hieraan voldoende aandacht te blijven besteden en zodoende de spreektechnische kwaliteit van de voorstellingen op peil te houden. Gedurende het schooljaar kan niet steeds gewerkt worden op de productionele aspecten van theater aangezien geen enkele infrastructuur over de nodige accommodatie hiervoor beschikt. Voor de examens verhuist men naar theater "De Roxy". Zo kunnen de examens doorgaan in een theaterwaardige infrastructuur. Dankzij de creatieve en goed onderbouwde pedagogisch-didactische aanpak slaagt de woordafdeling erin om kwaliteit op de planken te brengen.

Uit nazicht van de examenprogramma's kan afgeleid worden dat er geopteerd wordt om te werken met degelijke theaterliteratuur, aangepast aan de leeftijd. Deze is bepalend voor de smaakvorming van de leerlingen en opent een venster op de gehele literatuur.

In de meeste lessen wordt gewerkt met permanente en opbouwende evaluatie. De open klassfeer laat dit toe. De daaraan gekoppelde remediëring is vaak zeer vruchtbaar. Uit een aantal documenten kan afgeleid worden dat volwassen leerlingen een mix van toneel en voordracht krijgen in de middelbare graad. De regelgeving laat deze mengvorm niet toe. Bovendien is het onmogelijk om voor de beide vakken de leerplandoelstellingen te realiseren.

**Uitrusting**  
*Leermiddelen en ICT  
Logistiek*

De toneelafdeling kan nergens binnen de academie beschikken over een volwaardige theaterruimte. Enkel in het ene lokaal van de abdij site zijn spots aanwezig, maar een duidelijke handleiding is niet voor handen. Er werd een "provisoir" podiumpje gebouwd dat onwerkbaar is voor een toneelklas. Verder zijn er een aantal blokken aanwezig. Veel didactisch materiaal wordt door de leerkrachten zelf meegebracht.

**Infrastructuur**

De huidige infrastructuur van Sint-Truiden en Herk-de-Stad is voor de cursus toneel onaanpast. De lokalen in Sint-Truiden kunnen onvoldoende verwarmd worden. Het aanmaken van de verlichting moet gebeuren via de zekeringskast die vrij toegankelijk is voor iedereen. De verwarming van het grote lokaal op de abdij site is ondermaats.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief  
Valide  
Betrouwbaar*

Uit nazicht van de programma's van de voorbije jaren kan afgeleid worden dat de examens beantwoorden aan de evaluatievereisten die gesteld worden in het leerplan.

De jury wordt echter niet steeds samengesteld conform de voorschriften uit de regelgeving. Voor een examen toneel voor de hogere graad drie moeten er minstens twee externe juryleden aanwezig zijn. Dit is niet steeds het geval. Een aantal onder hen zijn personeelslid van de academie en kunnen dus niet in aanmerking komen voor deze examenproef.

De evaluatiefiches met vakspecifieke criteria worden tweemaal per jaar aan de leerlingen meegegeven. Net zoals bij de andere woordvakken krijgen de leerlingen een letter-evaluatie met de mogelijkheid om een uitgeschreven appreciatie toe te voegen. Het examen wordt gequoteerd met een cijferevaluatie. Deze bestaat uit een cijferquotering voor dagelijks werk (procesevaluatie) en een examenquotering (productevaluatie).

Volgens de evaluatienota die door de academie is opgesteld zouden ‘normaal presterende’ leerlingen tussen 70% en 80% moeten behalen. Nader onderzoek van de processen-verbaal tonen aan dat de quoteringen eerder tussen de 80% en de 90% liggen. Gemiddeld genomen is dat ongeveer 10% hoger dan verwacht.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Binnen de klaspraktijk is een degelijke en gepersonaliseerde begeleiding aanwezig. De leerlingen worden, naargelang hun noden en behoeften, begeleid. Een academie-overkoepelend leerlingvolgsysteem waarin o.a. het curriculum van de leerling op velerlei vlakken in kaart gebracht wordt, is vooralsnog niet voor handen.

**Inbreuk(en) op regelgeving**

In de volwassenenafdeling voor de SR Woord wordt een mix van voordracht en toneel gegeven. Er bestaat geen officieel goedgekeurd leerplan dat deze mengvorm toelaat.

In het Besluit van de Vlaamse Regering houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woordkunst en dans, Art. 33 staat dat er voor de hogere graad drie naast de directeur (of zijn afgevaardigde) en de vaktitularis ten minste twee deskundigen van buiten de instelling deel moeten uitmaken van de jury.

### 3.1.1.9 Woordkunst: voordracht

#### Voldoet

De leerplandoelstellingen voor het vak voordracht worden in voldoende mate gerealiseerd. Verschillende tekstgenres worden aangeboden en in de klassen is een grote dosis spel- en vertelplezier aanwezig.

**Outputgegevens**  
*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

In de hogere graad voordracht was het leerlingenaantal de laatste jaren relatief stabiel en schommelde steeds rond een twintigtal leerlingen. Uit de examenprogramma's blijkt dat er elk jaar ook een aantal leerlingen afstuderen, wat wijst op een goede doorstroom. In 2012 waren er vier leerlingen die eindexamen aflegden, in 2013 waren er dat zeven.

Ook in de middelbare graad leggen een behoorlijk aantal leerlingen een eindexamen af. In 2012 waren dat er 10, in 2013 studeerden er 14 leerlingen af. Zoals elders in Vlaanderen is de doorstroom naar het hogere kunstonderwijs eerder gering. Binnen het lerarenkorps zijn er twee mensen die hun opleiding Woord in het dko van Sint-Truiden genoten en onlangs als leerkracht terug zijn ingestroomd. Uit gesprekken met leerlingen kan afgeleid worden dat ze tevreden zijn over de opleiding.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Verticale en horizontale samenhang*  
*Klasmanagement*  
*Actief en constructief leren*

In bijna alle klassen worden de leerplandoelen gerealiseerd. Het spel- en vertelplezier is volop aanwezig. Naast de aandacht voor een expressieve zeggingskracht komen de aspecten van non-verbale communicatie aan bod. Er wordt aandacht besteed aan lichaamshouding en lichaamsexpressie. Via tekstanalyse wordt er gewerkt aan begrip, inleving en beleving om te komen tot een authentieke expressie en een natuurlijke zeggingskracht. Uit de lessen en de examenprogramma's kan afgeleid worden dat er aandacht is voor goed tekstmateriaal. Daarnaast komen diverse soorten poëzie en proza aan bod. In bepaalde klassen kunnen de teksten beter aansluiten bij de leeftijd van de leerlingen. De sfeer in de klassen is open en aangenaam. Dit laat een permanente evaluatie toe die door de leerlingen aanzien wordt als opbouwend en ondersteunend. In een aantal klassen gebeurt deze evaluatie op een participatieve wijze. Dit bevordert niet enkel de concentratie en de observatie maar scherpt ook het formuleringsvermogen aan.

|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>Leermiddelen en ICT</i><br><i>Logistiek</i>                                     | <p>Net zoals voor de andere woordvakken werpt de ondermaatse uitrusting en infrastructuur een schaduw op de realisatie van de leerplannen. In de studierichting Woord is een aangepaste ruimte een basisvoorwaarde om kwaliteitsvol onderwijs te garanderen. Er zijn een aantal decorelementen ter beschikking en in de hoofdschool zijn een klein podium en een aantal spots aanwezig in een lokaal van de abdijsite. Het andere didactisch materiaal wordt door de leerkracht zelf meegebracht.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Infrastructuur</b>                                                                                   | <p>Zoals in de bovenstaande verslagen reeds uitvoerig werd beschreven, beantwoordt de infrastructuur niet aan de noden van de studierichting Woord. Naast een ongeschikte akoestiek, vuile en onvoldoende verwarmde lokalen (cfr. supra), schept ook de veiligheid de nodige problemen. In Herk-de-Stad is de academie gevestigd in een oud schoolgebouw waar de tijd is blijven stilstaan. Lange, kale en verlaten gangen leiden naar ongepoetste, ongeschikte lokalen die elke vorm van artistiekeit fnuiken. Dit is een schrijnende situatie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Valide</i><br><i>Betrouwbaar</i> | <p>Uit nazicht van de examenprogramma's van de voorbije jaren kan afgeleid worden aan dat de evaluatievereisten uit het leerplan voldaan wordt. Het zijn veelzijdige toonmomenten en/of voorstellingen waarin groeps- en individueel werk mekaar afwisselen. Opvallend is de prominente plaats die poëzie in de programma's inneemt. De keuze om naast prozastukken ook gedichten binnen het examenprogramma te brengen wijst op het brede aanbod dat leerlingen leren kennen. Bovendien beantwoordt het volledig aan de leerplanvereisten. In de academie wordt gebruik gemaakt van evaluatiefiches die twee maal per jaar aan de leerlingen overgemaakt worden. Op procesmatig vlak worden de leerlingen beoordeeld via een lettercode. Het examen wordt met een cijferquotering beoordeeld waarvan 30% naar dagelijks werk (procesevaluatie) gaat en 70% naar het examen (productgericht). Binnen de academie werd afspraken gemaakt omtrent de inhoud van de examenprogramma. Verder werden ook cesuren voor de quoteringen vastgelegd. "Normaal presterende" leerlingen zouden tussen 70% en 80% moeten behalen, sterk presterende boven de 80%, zwakkere leerlingen tussen 60% en 70%. Nazicht van de processen verbaal toont aan de meeste leerlingen boven het vastgelegde gemiddelde gequoteerd worden en bijgevolg eerder tussen de 80% en 90% scoren. Er moet meer duidelijkheid komen wat betreft het verband tussen de cesuur en de behaalde resultaten. Voor het examen hogere graad drie werd er voor de gehele academie een kijkwijzer uitgewerkt die competentiegericht evalueert. In hoeverre deze evaluatiewijze invloed gehad heeft op de examenscores en – feedback, is niet duidelijk.</p> <p>De juriesamenstelling voor de middelbare graad beantwoordt aan de vereisten in de regelgeving. Voor de hogere graad stelt zich een probleem in het laatste jaar. Daar schrijft de regelgeving voor dat er twee externe juryleden deel moeten uitmaken van de examencommissie. Dit is niet het geval.</p> |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Zorgzaam en uitdagend</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i>                    | <p>De leerbegeleiding gebeurt voornamelijk binnen de klaspraktijk. Noden en behoeften worden gedetecteerd en in de mate van het mogelijk wordt hieraan tegemoet gekomen. Een academie-overkoepelend leerlingvolgsysteem werd nog niet ontwikkeld.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Inbreuk(en) op regelgeving</b>                                                                       | <p>In het Besluit van de Vlaamse Regering houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woordkunst en dans, Art. 33 staat dat er voor de hogere graad drie naast de directeur (of zijn afgevaardigde) en de vaktitularis ten minste twee deskundigen van buiten de instelling deel moeten uitmaken van de jury.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

### 3.1.1.10 Dans: algemene artistieke bewegingsleer

#### Voldoet

Alle leerplandoelstellingen komen aan bod en worden door alle leerlingen gerealiseerd. Er is een bijzondere aandacht voor de integratie van de artistieke component in de technische vaardigheden.

#### Outputgegevens

*Leerprestaties*

*Outcomes*

*Vervolgonderwijs*

*Tevredenheid*

Het leerlingenaantal in de lagere graad scoort met 61% onder het Vlaams gemiddelde van 74%. De doorstroming in de lagere graad, nl. leerlingen volgen het volledige traject vanaf L3 tot L6, is goed en ligt op het gemiddelde van 63%. Dit betekent dat bijna twee op drie leerlingen het eindattest van de lagere graad behalen. Gemiddeld stroomt 82% door naar de middelbare graad, wat zeer goed is en boven het gemiddelde van 75% ligt.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Referentiekader*

*Planning*

*Verticale en horizontale*

*samenhang*

*Klasmanagement*

*Actief en constructief leren*

Alle leerplandoelstellingen komen aan bod, dit blijkt zowel uit de planning als tijdens bijgewoonde lesmomenten. Er is een systematische opbouw waarneembaar over de leerjaren heen.

Er is veel aandacht voor een goed placement, de basis om technische vaardigheden aan te leren. De leerlingen weten wat een goede houding is en kunnen dat ook verwoorden. De leerlingen kennen eveneens de basisprincipes van de klassieke 'en dehors' en kunnen deze volgens de eigen mogelijkheden goed uitvoeren in de verschillende oefeningen. Tijdens bijgewoonde lesmomenten valt op dat de leerlingen een mooie port de bras hebben die zij gebruiken om de techniek te verlevendigen en artistiek over te brengen. Ook de port de tête, de focus en de ademhaling beheersen de leerlingen reeds vanaf L3 in een elementaire vorm. Er is heel veel zin voor afwerking merkbaar doorheen de opleiding zowel vanuit de leerkracht als vanuit de leerlingen.

Naast het aanleren van de technische vaardigheden wordt de discipline eigen aan de klassieke dans bijgebracht zoals het wisselen van kant aan de barre, het wisselen van rijen, aandacht voor kledij. Dit verloopt vanaf L3 zeer vlot en is zeer goed geïntegreerd in het lesgebeuren.

Er is veel aandacht voor ruimtegebruik, leerlingen voelen de ruimte zeer goed aan, kunnen deze goed invullen en zij houden voldoende rekening met elkaar. Het integreren van de artistieke component in de technische vaardigheden zorgt ervoor dat leerlingen binnen een 'techniekles' voldoende dansante ervaringen opdoen, die tot dansplezier leiden.

Het bewegingsgeheugen wordt goed getraind. Leerlingen kennen de oefeningen uit het hoofd.

#### Uitrusting

*Leermiddelen en ICT*

*Logistiek*

Er is een degelijke geluidsinstallatie aanwezig. In de balletzaal in de zaal van Wimbledon is geen kast voorzien die op slot kan om materiaal achter te laten.

De muziekkeuze voor de lessen artistieke bewegingsleer is goed gekozen in functie van de kwaliteit van de bewegingen. De eenvoudige muzikale structuur in de L3 evolueert naar muziek met moeilijke ritmische structuren en tempowisselingen.

#### Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief*

*Valide*

*Betrouwbaar*

De leerlingen krijgen twee schriftelijke evaluaties per jaar. De criteria sluiten voldoende aan op de leerplandoelstellingen. Naast de danstechniek wordt systematisch ook inleving gehonoreerd.

Het examenprogramma L6 sluit voldoende aan op de voorstellen in het leerplan. Er zijn algemene afspraken inzake normering, die voor de hele school gelden. De punten komen overeen met het niveau dat tijdens lesbezoeken werd vastgesteld.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Leerlingen krijgen zeer veel verbeteringen. Ze krijgen inzicht in de beweging en leren dit ook verwoorden. Zij leren de spiegel te gebruiken om zichzelf te corrigeren. Er is veel vraagstelling zodat leerlingen nadenken over de bewegingen. De leerlingen hebben een agenda waarin systematisch het thema van elke les wordt genoteerd. Aangezien er geen bord is waarop kan genoteerd worden, staan er nogal wat fouten in de agenda. De leerkracht gebruikt een klein whiteboard voor de moeilijke woorden. De leerlingen hebben voor heel de lagere graad een dansmap. Hierin staan tekeningen van alle oefeningen van de lagere graad, er staan vragen en invuloefeningen bij en algemene informatie over klassieke dans. Gedurende de hele graad worden de teksten overlopen.

### 3.1.1.11 Dans: dansinitiatie

#### Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen aan bod. Met een zachte discipline en voldoende aandacht voor de leefwereld van het kind worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd.

**Outputgegevens**

*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Na een sterke daling in het schooljaar 2009-2010 stromen er genoeg leerlingen in op het niveau van L1. Dit heeft ook te maken met het feit dat er via de privéschool Cre@rt kleuterdans gegeven wordt op dezelfde locatie en zo de leerlingen al de weg naar de academie kennen. De doorstroom naar de optie artistieke bewegingsleer in L3 is meer dan voldoende.

**Onderwijsaanbod**

*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Verticale en horizontale*  
*samenhang*  
*Klasmanagement*  
*Actief en constructief leren*

Over de twee jaar dansinitiatie gaat de meeste aandacht naar twee doelstellingen nl placement waarbij heel veel aandacht aan een juiste houding wordt besteed, en bewegingsexploratie waarbij de basisbeginselen van de klassieke dans wordt bijgebracht. De leerlingen kennen en kunnen alle technische vaardigheden die voor dansinitiatie verwacht worden. Daardoor zijn ze zijn zeer goed voorbereid om de overstap naar L3 te maken. De kans bestaat echter dat ze hierdoor voorlopen op nieuwe instromers in L3.

Daarnaast wordt gewerkt aan de fysieke ontwikkeling m.n. vooral de lenigheidsoefeningen komen aan bod.

Er is minder aandacht voor de psychomotorische en creatieve ontwikkeling. Er worden te weinig bewegingsopdrachten gegeven in functie van de ontwikkeling van het lichaamsidee. Leerlingen worden te weinig gestimuleerd om op zoek te gaan naar eigen bewegingen en om oplossingen te zoeken voor bewegingsopdrachten.

Er wordt gewerkt aan attitudevorming. Er is aandacht voor discipline in de les, in de organisatie. De leerlingen voeren de oefeningen met de nodige ernst en concentratie uit.

Tijdens het bijgewoonde lesmoment repeteren de leerlingen een choreografie voor de voorstelling. Hierbij valt op dat zij reeds op deze jonge leeftijd in staat zijn een hele bewegingsfrase te onthouden.

**Uitrusting**

*Leermiddelen en ICT*  
*Logistiek*

De geluidsinstallatie voldoet. De muziekkeuze is verantwoord, maar er kan meer gevarieerd worden in muziekgenre: pianomuziek, orkestrale muziek, jazz, hedendaags.

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief*  
*Valide*  
*Betrouwbaar*

De leerlingen krijgen twee schriftelijke evaluaties per jaar. In deze beoordeling ligt het accent op het verwerven van technische vaardigheden. De andere leerplandoelstellingen worden niet geëvalueerd.

**Leerbegeleiding**  
*Zorgzaam en uitdagend*  
*Leerlingvolgsysteem*

Het gebruik van beeldspraak en voorbeelden uit de leefwereld van de leerlingen zorgen ervoor dat leerlingen zich kunnen voorstellen hoe de beweging moet zijn en zo kunnen ze de kwaliteit van de oefeningen verbeteren. Elke leerling krijgt voldoende aandacht om zichzelf te verbeteren. De lat wordt voldoende hoog gelegd om de lessen uitdagend te houden.

### 3.1.1.12 Dans: klassieke dans

#### Voldoet

De nodige discipline, de vele uitdagingen en het benadrukken van de artistieke vaardigheden zorgen ervoor dat de leerplandoelstellingen op een voldoende hoog niveau door de meeste leerlingen gerealiseerd worden.

#### Outputgegevens

*Leerprestaties*  
*Outcomes*  
*Vervolgonderwijs*  
*Tevredenheid*

Aangezien er enkel de optie klassieke dans wordt georganiseerd, stromen de leerlingen vanuit de lagere graad rechtstreeks in deze optie in. Gemiddeld stroomt 80% door vanuit de lagere graad, het gemiddelde in Vlaanderen is 75%. De doorstroming in de middelbare graad is de laatste jaren 100% en net iets minder in de hogere graad. De meeste leerlingen behalen het eindattest van de hogere graad.

Het aantal leerlingen in de middelbare graad is gelijklopend met het Vlaams gemiddelde, het leerlingenaantal in de hogere graad ligt gevoelig hoger dan het Vlaams gemiddelde wat de goede doorstroming bevestigt.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Verticale en horizontale*  
*samenhang*  
*Klasmanagement*  
*Actief en constructief leren*

Het volledige aanbod van technische vaardigheden wordt gepland en wordt systematisch over de leerjaren heen opgebouwd.

Waar in de middelbare graad nog sterk technisch gericht gewerkt wordt, komt in de hogere graad de artistieke component meer en meer aan bod. Zo evolueren de oefeningen aan de barre van techniek tot een dansante combinatie met als doel zich goed op te warmen voor de 'milieu'. Er is een goed evenwicht tussen de oefeningen aan de barre, de milieu en de allegro. De leerinhouden zijn per leerjaar voldoende uitdagend. Er wordt gewerkt aan snelheid en hoogte van de benen, lenigheid, coördinatie, conditie, richtingsveranderingen en ruimtelijke bewegingspatronen.

Tijdens bijgewoonde lesmomenten tonen de leerlingen een zeer mooie port de bras, die geheel gecoördineerd is met hoofd- en beenbewegingen. De leerlingen werken zeer bewust en met veel discipline.

De samenstelling van de oefeningen leiden er toe dat leerlingen hun gevoel voor muzikaliteit aanscherpen.

#### Uitrusting

*Leermiddelen en ICT*  
*Logistiek*

In de danszaal in het tenniscentrum Wimbledon is de geluidsinstallatie voldoende. In de danszaal van het zwembad is geen geluidsinstallatie aanwezig. De muziekkeuze is verantwoord en volgt de moeilijkheidsgraad van de oefeningen.

#### Infrastructuur

De danszaal in de locatie Wimbledon voldoet qua grootte, dansvloer, barren en spiegels aan de vooropgestelde normen. De verlichting is echter onvoldoende. Via de ramen komt er daglicht binnen maar onvoldoende waardoor extra verlichting noodzakelijk is. De groengekleurde TL-lampen geven echter onvoldoende licht en zijn vermoeiend wanneer men een aantal uren na mekaar les geeft.

De kleedruimte is te klein wanneer de klasgroep groot is en de daarop volgende groep zich ook moet aankleden. Op het plafond boven de douches is schimmel aanwezig.

De danszaal in het zwembad is voldoende groot, met spiegels en barren, en een goede dansvloer. Het materiaal van andere gebruikers staat wanordelijk langs de zijanten opgesteld.

Op geen van beide locaties is er aanduiding dat er lessen van de AH Podium daar plaats hebben.

Beide zalen liggen een eind van de hoofdstelling. Daardoor is er weinig contact tussen de verschillende studierichtingen en is het moeilijk een artistieke sfeer op te roepen in die omgeving.

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief*

*Valide*

*Betrouwbaar*

De leerlingen krijgen twee schriftelijke evaluaties per schooljaar, volgens de afspraken binnen de academie. De criteria zijn duidelijk en sluiten voldoende aan op de leerplandoelstellingen.

Op het moment van de doorlichtingen legden de middelbare en hogere graad een technische proef af. Hierbij was de jury niet conform de regelgeving samengesteld. De examenprogramma's zijn conform de richtlijnen van het leerplan opgesteld. De dansvoorstelling in mei vormt het tweede deel van het examen. Het is voor de studierichting Dans de eerste keer dat er een opsplitsing van het examen is. Afspraken rond de puntenverdeling voor de examenvorm moeten nog opgesteld worden.

De puntenverdeling is evenwichtig, is volgens de afspraken en gebeurt tijdens het juryoverleg consciëntieus. De beoordeling van de H3-leerlingen volgens de competenties blijkt nog niet geïmplementeerd op het moment van de doorlichting.

**Leerbegeleiding**

*Zorgzaam en uitdagend*

*Leerlingvolgsysteem*

De leerinhouden zijn voldoende uitdagend en met respect voor de fysieke mogelijkheden van de leerlingen. Getalenteerde leerlingen krijgen de kans om meerdere lessen te volgen. Minder getalenteerde leerlingen krijgen voldoende aandacht in de les en werken volgens hun eigen fysieke mogelijkheden, die ze goed kennen.

**Inbreuk(en) op  
regelgeving**

Samenstelling van de jury voor de middelbare en hogere graad:

Besluit van de Vlaamse Regering houdende organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen "Muziek", Woordkunst en "Dans", 31 juli 1990, art. 33 §1 en §2.

### **3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

De academie gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na maar ze is hierin onregelmatig en onvolledig en de deskundige ondersteuning die hiervoor is vereist, ontbreekt soms. Dat blijkt uit de wijze waarop verplichte controles worden uitgevoerd. De resultaten van de controles van de elektriciteitsinstallaties, de verwarmingsinstallaties en de brandpreventie ontbreken en de rondgang door de preventieadviseur en externe dienst zijn onregelmatig. Daardoor kent de academie de tekorten waaraan ze moet werken onvoldoende. Dat belet haar om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en leerlingen worden begeleid. Het verklaart waarom plannen zoals het GPP, JAP te weinig inspelen op tekorten die specifiek zijn voor de academie. Sommige kregen een oplossing maar er zijn ook tekorten die al langere tijd aanslepen. Soms blijkt uit documenten dat ze meermaals werden gepland maar de verbetering werd telkens uitgesteld. De uitwerking van het plan is bovendien niet altijd realistisch. Voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid over het vereiste budget om ze uit te voeren en dit veroorzaakt, in combinatie met voorbeelden van uitstelgedrag, onzekerheid over de effectieve beheersing van alle vastgestelde tekorten. De inspectie mist in de planning aandacht voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie minimaal verbeteren en/of aantonen dat men proactief handelt. Er is nog te weinig een cultuur waarbij elkeen op zijn niveau verantwoordelijkheid neemt. Dat laat zich voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Uit de resultaten van beschikbare controles van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid.

De verslagen en adviezen vermelden eveneens tekorten op het vlak van gezondheid en hygiëne.

Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting niet opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning niet voorzien en de inspectie ziet geen initiatief om in afwachting van een oplossing ten gronde via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties iets te ondernemen om de situatie minimaal te verbeteren. Daardoor viel het de onderwijsinspectie tijdens het bezoek ter plaatse op dat meerdere locaties tekorten vertonen op het vlak van veiligheid, gebruikerscomfort en functionaliteit, onderhoud, milieu, sanitair, EHBO.

Niet alle lesplaatsen werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in beschikbare documenten van deskundigen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. De vestiging Herk de Stad viel op omwille van de bewoonbaarheid.

De vestiging Hoevemuseum is eveneens onvoldoende omwille van de bewoonbaarheid.

Om de verlichting te kunnen laten werken op de abdijsite moeten leerkrachten de schakelaars in de zekeringskast gebruiken. Deze is vrij toegankelijk, niet enkel voor leerkrachten maar ook voor leerlingen. In één lokaal op diezelfde locatie had men last van mieren. Naast de klassieke mierendoozjes, stond er ook een grote bus ongedierteverdelger in de klas. Deze stond binnen het bereik van de leerlingen. Het kamertje waar de poetsmiddelen gestockeerd zijn, is vrij toegankelijk voor alle leerlingen. De kast met reinigingsmiddelen heeft maar één deur waardoor alles binnen handbereik staat en zeker niet achter slot en grendel zit zoals de regelgeving dit voorschrijft. Naast deze euvels is het lokaal waar de gasinstallatie staat volledig toegankelijk voor zowel leerkrachten als leerlingen. Bij het binnenkomen van deze twee lokalen op de abdijsite valt ook een gas- of mazoutgeur op. In één van de lokalen bladdert de verf van de muren af en staat er schimmel op meerdere plaatsen.

Binnen het regionale samenwerkingsverband moet naar een oplossing gezocht worden om het beleid van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op systematische wijze te organiseren, op te volgen om daarna proactief te kunnen werken.

De academie krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de gedeeltelijke systematiek waarmee de academie tekorten opspoorde en de gedeeltelijke verbetering van tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de academie de kwaliteit op het vlak van BVH consequenter bewaakt en daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

## 4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** In het artistiek pedagogisch project en in het nascholingsplan staat de visie op nascholing uitgeschreven. Ook in het schoolwerkplan wordt naar het nascholingsplan verwezen. De visie op nascholing is gestoeld op het ontwikkelen van verschillende competenties bij leerkrachten. Deze competenties worden opgesomd. Daaraan worden de vier pijlers van de functiebeschrijving van de leerkracht gelinkt: de leraar als didacticus, pedagoog, kunstenaar en organisator en lid van een organisatie. Deze pijlers leveren vier evenwaardige leerlijnen op. Verder bevat dit nascholingsplan ook gemeenschappelijke nascholingen. Uit de lijsten van de voorbije jaren met gevolgde nascholingen blijkt dat slechts een klein percentage van de leerkrachten nascholing volgt. Dit geeft niet steeds een correct beeld aangezien er niet opgevolgd wordt of sommige personeelsleden misschien via een andere onderwijsinstelling nascholingen volgen. Uit diezelfde oplijsting blijkt dat er een behoorlijk differentiatie zit in het soort navormingen: van een opleiding “werken met een smartboard” en “groepsdynamica en teambuilding” over “elementaire dirigeertechnieken” en “ontmoetingsdag voor woordleerkrachten”.
- Ondersteuning** Naast het nascholingsbudget dat de overheid voorziet, kan de academie ook nog rekenen op middelen van de inrichtende macht. In de mate van het mogelijke worden ook de reiskosten vergoed. Op de elektronische leeromgeving kunnen de nascholingen van de verschillende aanbieders geraadpleegd worden.
- Doeltreffendheid** De doeltreffendheid van dit geactualiseerd nascholingsplan (september 2009) moet nog aangetoond worden. Uit de opgeliijste nascholingen van de voorbije jaren kan afgeleid worden dat de lijnen die nu uitgezet werden met het nieuwe nascholingsplan nog niet voldoende aan de orde zijn. Ook de bekendmaking en de implementatie van het nascholingsplan hebben nog een lange weg te gaan. Uit gesprekken blijkt dat niet iedereen uit het lerarenkorps op de hoogte is van het nascholingsplan en de nieuwe koers die zal gevaren worden. Tot op heden worden de gevolgde nascholingen niet geëvalueerd en heeft de academie geen zicht op de doeltreffendheid van de gevolgde nascholingen. Op een informele wijze worden goede nascholingen aan collega's aangeraden.
- Ontwikkeling** Het huidige nascholingsplan moet nog geïmplementeerd worden. Verder zal het belang van nascholingen bij het korps kenbaar gemaakt moeten worden. Vanuit kwaliteitszorg via zelfevaluatie werd de nood aan basisdidactiek geuit. Een uitdaging waar in de toekomst werk kan van gemaakt worden.

## 4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De academie heeft voorlopig nog geen visie op leerbegeleiding uitgeschreven. Er zijn echter verschillende initiatieven die leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte de nodige kansen bieden om kunstonderwijs op hun niveau te kunnen volgen. Zo is er een toptalentenklas voor jongeren in de hogere graad. Leerlingen met een CLB-attest kunnen een apart parcours afleggen zowel wat het volgen van de lessen betreft als voor het afleggen van examens. Er is eveneens een leerkracht aangesteld om leerlingen bij te werken.
- De academie beschouwt de agenda als communicatiemiddel met de ouders. Het geeft de beschrijving van het leertraject weer en biedt de kans om tussentijds te evalueren al dan niet door de leerling.
- In de optie jazz & lichte muziek volgt de opleidingscommissie (het voltallige lerarenteam) elke leerling op.
- De toelatingsperiode voor leerlingen die in de loop van het curriculum instromen, gebeurt in overleg met ouders, leerkrachten en directie. De niveaubepaling valt onder de verantwoordelijkheid van de leerkrachten.
- Verschiedende leerkrachten hebben een eigen leerlingvolgsysteem ontwikkeld. Voorlopig is er nog geen algemeen beleid hieromtrent uitgewerkt.
- Ondersteuning** De toptalentenklas voorziet minimum vier lestijden, de inhoud wordt vastgelegd in een studiecontract.
- De coördinator is verantwoordelijk voor het bijwerken van leerlingen, dit is ook in haar takenpakket opgenomen. Deze bijwerkklass is niet structureel en gebeurt eerder ad hoc.
- Doeltreffendheid** Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte worden voldoende opgevolgd. Dankzij de goede samenwerking binnen de opleidingscommissie jazz&lichte muziek worden de leerlingen voldoende opgevolgd binnen deze optie.
- Het gebruik van de agenda is zeer verschillend binnen de academie en wordt te weinig opgevolgd. Daardoor mist het zijn doel en wordt het vooral beschouwd als een middel om taken in op te schrijven.
- In klassen waar een leerlingvolgsysteem wordt toegepast, heeft dit ook effect op de leerbegeleiding van de leerling.
- Ontwikkeling** De huidige initiatieven worden voldoende opgevolgd en bijgestuurd. Maar het gebruik van de agenda werd in het verleden niet geëvalueerd.
- Een groter kader waarin alle aspecten van leerbegeleiding aan bod komen, moet nog ontwikkeld worden.

## 4.3 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De academie beschouwt het evalueren van leerlingen als een ijkpunt in het leerproces zowel voor de leerling als voor de leerkracht. In het kader daarvan wordt met verschillende vormen van evaluatie geëxperimenteerd in een aantal klassen, o.a. zelfevaluatie en permanente evaluatie
- De academie heeft voor de verschillende onderdelen van de evaluatiepraktijk procedures uitgeschreven. De specifieke criteria dieper vak gebruikt worden, worden nauwkeurig omschreven. Er is een normering afgesproken en uitgeschreven voor de verschillende graden. Er zijn eveneens afspraken omtrent de verdeling van punten voor proces- en productevaluatie.
- Voor de evaluatie van de hogere graad 3 wordt vanaf dit schooljaar competentiegericht geëvalueerd. De academie baseert zich hiervoor op de ideeën die ontwikkeld worden in het pilootproject 'Kunstig competent'.

**Ondersteuning** De samenstelling van de jury gebeurt in samenspraak met de leerkrachten. Deze is niet altijd conform de regelgeving samengesteld. De juryleden krijgen vooraf een overzicht van de te beoordelen criteria. De criteria staan eveneens op de publieke website ter info voor de leerlingen.  
Er is een afsprakennota betreffende de samenstelling van de examenprogramma's voor de verschillende leerjaren. Deze beantwoordt aan de verwachtingen van de leerplannen.  
Een deliberatie is enkel voorzien als er zich problemen bij leerlingen voordoen. In de optie jazz&lichte muziek bespreekt de opleidingscommissie de leerlingenevaluatie. Deze commissie is volledig betrokken bij de evaluatie.

**Doeltreffendheid** De criteria voor de specifieke vakken sluiten voldoende aan op de leerplandoelstellingen. Ze zijn duidelijk omschreven. Dit geldt eveneens voor de evaluatie van de H3 waar de competenties duidelijk omschreven zijn. De puntenlijsten verwijzen naar de afspraken inzake de normering.  
De evaluatie in de optie jazz&lichte muziek is een goed voorbeeld hoe een team het beoordelen van de leerling aanpakt.

**Ontwikkeling** De academie heeft op het vlak van evaluatie al een hele weg afgelegd. Dankzij dit ontwikkelingsproces zijn er duidelijke en heldere afspraken opgesteld. Het evalueren van competenties is nieuw en moet nog op het einde van dit schooljaar afgetoetst worden, en indien nodig bijgestuurd worden. Er wordt in de filialen geëxperimenteerd met een bredere jury (leerkrachten amv en instrument) voor de overgangs- en eindproeven. Ook dit moet nog geëvalueerd worden.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De instelling wordt geleid door één directeur. De inrichtende macht heeft een beheerscomité aangesteld, voorgezeten door de schepenen van de stad Sint Truiden met een vertegenwoordiging van schepenen van de negen deelgemeenten van het samenwerkingsverband. Er is geen directieraad maar er zijn wel coördinatoren die het beleid in de verschillende afdelingen en opties moeten ondersteunen. Overleg wordt gepleegd met de collega directeur van de academie Beeldende Kunsten. Op het stedelijk niveau blijkt er een vaste vergaderfrequentie van het managementteam van de stad en met de diensthoofden vrije tijd van de stad Sint Truiden. Het leiderschap wordt gekenmerkt door de ontwikkeling van conceptuele visies en de aandacht voor de representatie binnen het samenwerkingsverband. De controle op de onderwijskundige kwaliteit en de evolutie qua interne dynamiek op het microniveau in de schoolwerking, behoren in de visie van de directie tot de professionele autonomie van de leerkracht. Door dit vertrouwen wordt de algemene visie te weinig gelijkgericht in de praktijk omgezet.
- Visieontwikkeling** Het artistiek pedagogisch project (APP) is zichtbaar aanwezig in de academie. De 13 stellingen van het APP zijn door in de instelling zelf ontwikkeld op basis van voorstellen geformuleerd door de directie en de leden van het artistiek-pedagogisch college (APC), en geamendeerd en verfijnd door het voltallige team. Andere documenten waarover de academie beschikt zijn: het schoolwerkplan, een schoolreglement, een infobrochure, een planning binnen de jaarkalender, en een document over de opvolging van de jazz/popafdeling.
- Besluitvorming** Er is een leerkrachtenraad, met vertegenwoordiging van alle vakgroepen en filialen. Het artistiek-pedagogisch college (APC) is een verdunning van de leerkrachtenraad met enkel de coördinatoren en twee onderwijskundig sterke leerkrachten.  
Er blijkt veel veel overleg met burgemeester, bevoegde schepenen, stadssecretaris en stadsdiensten.  
De directeur hanteert een strikte open-deur-politiek voor coördinatoren, leerkrachten, leerlingen en ouders. Vergaderingen zijn er 3-maal per jaar bij het begin van elke trimester is er een voltallige personeelsvergadering en twee maal per jaar een pedagogische studiedag. Verder is een uitgebreide vakgroepwerking actief binnen de vakgroepen J&LM, piano, gitaar, amv, amc en in de studierichting Woord.  
Personeelsmaterie wordt besproken in het belangoverlegcomité (BOC).
- Kwaliteitszorg** De AH[Podium] heeft een uitgeschreven definitie van onderwijskwaliteit en heeft een coördinator kwaliteitszorg aangesteld. Via functioneringsgesprekken wordt de visie van elk teamlid op leerlingengerichtheid en kwaliteitszorg in kaart gebracht. Er is in het verleden een zelfevaluatieonderzoek geweest o.a. door het uitvoeren van de DKO-scanner. Hieruit werden bepaalde conclusies getrokken maar verdere conclusies kunnen indringender toegepast worden. Het betreft hier vooral een tevredenheidsonderzoek. Nog niet alle aspecten van kwaliteitszorg zijn in de cirkel opgenomen.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE**

### **6.1 Wat doet de academie goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de studierichting muziek voor de vakken algemene muziekcultuur, ensemble jalm, dwarsfluit, hobo, piano en samenzang.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de studierichting woordkunst voor de vakken voordracht en toneel.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen in de studierichting dans voor de vakken algemene artistieke bewegingsleer, dansinitiatie en klassieke dans.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het voorzien van een nascholingsplan gekoppeld aan het artistiek pedagogisch project.
- Het voorzien van extra middelen voor nascholing door de inrichtende macht.
- Het aanbieden van mogelijkheden aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zowel naar talenten als via adaptieve en aangepaste trajecten.
- Het aanwezig zijn van good practices op het gebied van leerlingvolgsystemen binnen de academie.
- De werking rond leerbegeleiding in de popacademie.
- De duidelijk uitgeschreven procedure op het vlak van evaluatie, criteria en normering.
- De tussentijdse evaluaties van de modules in het vak algemene muziekcultuur.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het ontwikkelen van goede ideeën op conceptueel vlak.
- Het zichtbaar maken van het artistiek pedagogisch project.
- Het betrekken van verschillende leerkrachten uit de verschillende studierichtingen bij het beleid.

### **6.2 Wat kan de academie verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De onderwijskundige planning binnen bepaalde klassen van het ensemble jazz en lichte muziek.
- Het vergroten van de aandacht voor stilistische aspecten en horizontale samenhang met de cursus amc in sommige instrumentale vakken.
- Het optimaliseren van de klasadministraties.
- Het verbeteren van de accommodatie en vooral de infrastructuur in de afdelingen.
- Het versterken van de aandacht voor de creatieve ontwikkeling in dansinitiatie.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het nauwkeuriger toezien op de evaluaties, zowel wat programma's als juryleden betreft, in de studierichting Woord.
- Het optimaliseren van de nascholing o.m. door de informatie erover doeltreffender te verspreiden.
- Het uitbouwen van een gestructureerde en formele vakgroepwerking.
- Het consequenter gebruik maken van de leerlingenfiche in alle vakken in functie van de leerbegeleiding.
- Het verduidelijken van de functie van de leerlingenagenda's.
- Het ontwikkelen van een centraal en overzichtelijk leerlingvolgsysteem.
- Het verfijnen en op mekaar afstemmen van de procedure rond procesevaluatie.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het nastreven van een groter evenwicht en balans tussen de verschillende studierichtingen qua beleidsaandacht.
- Een grotere participatie van alle docenten realiseren bij de ontwikkeling van ideeën.
- Het inhoudelijk meer sturen en verbeteren van de vakgroepwerking.
- Het terug op gang trekken van zelfevaluerende processen.

### **6.3 Wat moet de academie verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De realisatie van de leerplandoelen in het vak algemene verbale vorming.

#### **Wat betreft de regelgeving**

- In de studierichting Muziek: het respecteren van de juriesamenstelling overeenkomstig B.V.R. art. 33 § 1 - 3°.
- In de volwassenenafdeling wordt in de studierichting Woord een mix van voordracht en toneel gegeven. Er bestaat geen officieel goedgekeurd leerplan dat deze mengvorm toelaat.
- In het B.V.R. art. 33 wordt gevraagd dat naast de directeur of zijn afgevaardigde voor de hogere graad Woord tenminste twee deskundigen van buiten de instelling deel moeten uitmaken van de jury. Hetzelfde geldt voor de middelbare en hogere graad in de studierichting Dans.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor **dans, muziek**.

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
  - \* voor **woordkunst** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor algemene verbale vorming.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **22-03-2017** opnieuw een controle uit.

| Namens het inspectieteam                                            | Voor kennisname namens het bestuur    |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
|                                                                     |                                       |
| <b>Dirk ROMBAUT</b><br>de inspecteur-verslaggever                   | <b>Geert LAVRYSEN</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie |                                       |